

۱ نسبت میان مفاهیم زیر را مشخص کنید.

الف) مقتول / شهید

ج) محسوس / معقول

ب) عالم / متقی

د) مفعول / منصوب (در عربی)

۲ هریک از موارد سمت راست با کدام مورد از ستون چپ ارتباط دارد؟

الف) سرو، درخت

ب) ایرانی، مسلمان

ج) انسان، بشر

۱- تباین

۲- تساوی

۳- عموم و خصوص مطلق

۴- عموم و خصوص منوجه

۳ جای خالی را با کلمه مناسب کامل کنید:

مفهوم «کتاب درسی» یک تصور است.

۴ در عبارت مقابل، یک تصور جزئی و یک تصور کلی پیدا کنید: «رمضان، ماه بیداری دلهاست.»

الف) جزئی: (ب) کلی:

۵ اصطلاح مقابل را تعریف کنید. «مفهوم کلی»

۶ بین «خواهر و برادر» کدامیک از نسبت‌های چهارگانه (تساوی، تباین، عام و خاص مطلق، عام و خاص من وجه) برقرار است؟

۷ بین «دیوار و آجر» کدامیک از نسبت‌های چهارگانه (تساوی، تباین، عام و خاص مطلق، عام و خاص من وجه) برقرار است؟

۸ درستی یا نادرستی جمله‌ی زیر را تعیین کنید.
مفهوم کلی آن است که قابلیت دارد بر مصداق‌های متعددی منطبق شود.

۹ تعیین کنید میان مفاهیم ذیل، کدامیک از نسبت‌های چهارگانه (تساوی، تباین، مطلق، من وجه) برقرار است:
میوه، ترش

۱۰ تعیین کنید که هریک از موارد زیر، مصداق کدامیک از نسبت‌های چهارگانه می‌باشد: (تساوی، تباین، مطلق، من وجه)
الف) کاغذ - سفید ب) کیف - کفش

۱۱) به مفاهیم کلی که در ابتدای درس آمده، توجه کنید و از میان آن‌ها برای هر یک از نسبت‌های چهارگانه چند مورد انتخاب کنید:

الف - تساوی:

ب - عموم و خصوص مطلق:

ج - عموم و خصوص من وجه:

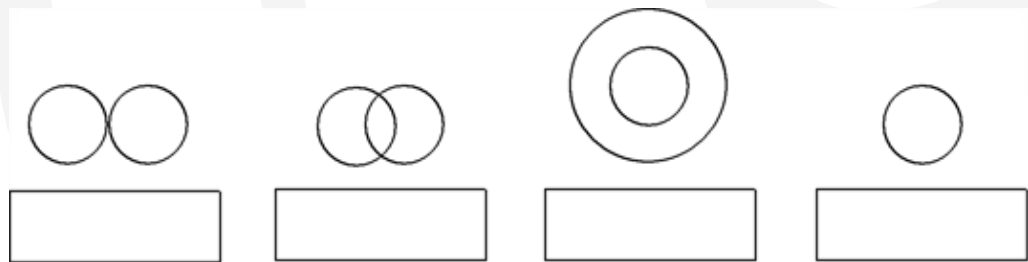
د - تباین:

۱۲) تعیین کنید بین دو تصور کلی ذیل، کدام یک از نسبت‌های چهارگانه برقرار است؟

نسبت‌های چهارگانه - عام و خاص من وجه

۱۳) به چهار حالت مختلف دو دایره توجه کنید. ببینید که این چهار حالت، متناسب با کدام یک از نسبت‌های چهارگانه است؟ نام آن

نسبت را در زیر آن بنویسید.

۱۴) هرگاه دو مفهوم کلی به گونه‌ای باشند که هیچ مصداق مشترکی نداشته باشند، بین آن دو مفهوم کدام یک از نسبت‌های چهارگانه

برقرار است؟ مثال بزنید.

۱۵) تعاریف زیر کدام شرط تعریف را ندارند؟

- الف) بلبل: پرنده‌ی خوش‌آواز.
 ب) علم: حقیقتی است همچو نور.
 ج) سلامتی فقدان بیماری؛ و بیماری فقدان سلامتی است.
 د) اقتصاد: علمی که از پدیده‌های اقتصادی بحث می‌کند.

۱۶) نوع تعاریف زیر را مشخص کنید.

- الف) هیجان حالتی است که به سیستم ایمنی بدن دست می‌دهد.
 ب) انسان: حیوانی که قدرت تعقل دارد.

۱۷) جای خالی را پر کنید.

- ۱- تعریف لغوی (.....) ۱
 ۲- تعریف به مثال (.....) ۲
 ۳ (.....) ۳
 ۴ (.....) ۴
- اقسام تعریف

۱۸) «مقدار سه زاویه» در تعریف «مثلث» چه نوع تعریفی است؟

۱۹) اگر در تعریف مسلمان بگوییم «کسی که به خدای واحد اعتقاد دارد» چه ایرادی به این تعریف وارد می‌باشد؟

۲۰ به سؤال ذیل پاسخ تشریحی دهید:
جامع و مانع بودنِ تعریف یعنی چه؟ به اختصار بنویسید.

۱ الف) مطلق (ب) من وجه (ج) تباین (د) مطلق (۱)

۲ الف) ۳- عموم و خصوص مطلق (۰/۲۵) (ب) ۴- عموم و خصوص من وجه (۰/۲۵)

(ج) ۲- تساوی (۰/۲۵)

۳ کلی (۰/۲۵)

۴ الف) رمضان (ص ۱۳) (ب) ماه / بیداری / دلها (ص ۱۳) (هر مورد ۰/۲۵)

۵ قابلیت آن را دارد که بر مصداق‌های متعدد منطبق شود. (۰/۵)

۶ تباین (۰/۲۵)

۷ عام و خاص من وجه (۰/۲۵)

۸ درست (۰/۲۵)

۹ من وجه (۰/۲۵)

۱۰ الف) من وجه (۰/۲۵) (ب) تباین (۰/۲۵)

۱۱ الف- تساوی: (مثلث - سه ضلعی) (انسان - ناطق)

ب- عموم و خصوص مطلق: (شکل - مربع) (اعداد - اعداد فرد)

ج- عموم و خصوص من وجه: (شناگر - دانش آموز) (مسلمان - آسیایی)

د- تباین: (مثلث - مربع) (سنگ - گیاه)

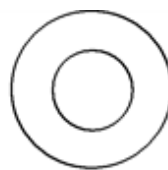
۱۲ عام و خاص مطلق (۰/۲۵)

تباین

عموم و خصوص من وجه

عموم و خصوص مطلق

تساوی

۱۳

۱۴ تباین (۰/۲۵) کوه و درخت (۰/۲۵) (یا هر مثال صحیح دیگر)

(د) دوری نیست (۲)

(ج) دوری نیست

(ب) واضح نیست

(الف) مانع نیست

(ب) عام و خاص (۰/۵)

(الف) خاصه مرکبه (سلسله اوصاف و ویژگی‌ها)

۱۷- ۱- تعریف لفظی

۲- تعریف به تشبیه

۳- تعریف به مفاهیم عام و خاص

۴- تعریف به سلسله اوصاف و ویژگی‌ها

۱۸- رسم (۰/۲۵) ناقص (۰/۲۵)

۱۹- مانع نیست (یا: اعم از معرف است) (۰/۵)

۲۰- یعنی تعریف به گونه‌ای باشد که به طور کامل مجهول ما را روشن کند، نه این‌که بعضی از ویژگی‌های مجهول را روشن کند و بعضی را نادیده بگیرد. (۰/۲۵) و بعضی از ویژگی‌های بی‌ارتباط را نیز شامل شود. (۰/۲۵)

پس به طور کلی: یعنی شامل تمام افراد معرف باشد و هیچ‌غیری را وارد نکند.